

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: P. D., narozený X, bytem P.,
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 4.3.2020 proti rozhodnutí žalované ze dne 23.1.2020 č. j. X-44091-HS o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 23.1.2020 č. j. X-44091-HS a jemu předcházející rozhodnutí č.j. R-1.11.2019 – 421/X ze dne 1.11.2019 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 4.3.2020 s následně připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 23.1.2020 č. j. X-HS, jímž

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R-1.11.2019 – 421/X ze dne 1.11.2019, kterým byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 8.10.2019 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 23.1.2020 žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 14.1.2020 bylo zjištěno, že žalobce není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, tj. na horní hranici v rozmezí 10-20%, která ve smyslu § 3 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo námitkám žalobce vyhověno.

2. **Žalobce v žalobě** mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na svůj zdravotní stav, protože dle něho nebyl správně posouzen a úplně zjištěn, když o srovnání a zhodnocení jeho pracovních schopností a dovedností před nemocí a po ní není ve spisové dokumentaci žádná zmínka, proto požadoval zrušení rozhodnutí ze dne 23.1.2020 a uložit ČSSZ, aby o jeho žádosti znovu rozhodla.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 8.10.2019 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 14.1.2020 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je dle lékaře OSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole XI, odd. A, položce 6a) přílohy vyhlášky a dle lékaře ČSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky, přičemž oběma lékaři byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.
4. **Žalovaná ve svém vyjádření** k žalobě dne 8.4.2020 navrhla vzhledem k námitkám žalobce provedení důkazu odborným lékařským posouzením, které je pro účely přezkumného soudního řízení zákonem svěřeno Posudkovým komisím Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**). Za současného stavu bylo závěrem navrženo zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 23.1.2020 bylo podle dodejky žalobci doručeno dne 27.1.2020.
5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 19.5.2020 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie a v nepřítomnosti žalobce (epidemiologická situace (koronavirová epidemie) a nařízení vlády). Z obsahu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (23.1.2020) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, když datum vzniku invalidity bylo stanoveno neurologickým vyšetřením 7.5.2019. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický vertebrogenní algický syndrom krční a bederní páteře, polyneuropatie horních končetin prokázána EMG nejasné etiologie; dalším závažným postižením je stav po operaci a reoperaci Zenkerova divertiklu, kachexie. Dále bylo uvedeno, že PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město ani námitkového řízení a konstatováno, že u žalobce se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c) přílohy vyhlášky, tj. na horní hranici taxace s přihlédnutím k polyneuropatii horních končetin prokázané EMG a Zenkerovu divertiklu po reoperaci a také s ohledem na dělnické povolání; nebyl shledán důvod pro použití § 3 odst. 1 ani § 4 odst. 1 citované vyhlášky. Dle komise žalobce není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách; je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu i práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. Datum vzniku invalidity komise stanovila 7.5.2019, tj. dnem neurologického vyšetření. Platnost posudku stanovena trvale vzhledem k charakteru postižení. (Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.)

6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. **V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno:** V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci pouze však podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.

8. Dle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
11. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
12. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 23.1.2020, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (**§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.**).
13. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 19.5.2020 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobce jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 7.5.2019, proto je žaloba podaná důvodně. **Soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 23.1.2020 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 1.11.2019 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném**

posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci. Dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 7.5.2019 a tedy k 1.11.2019 i 23.1.2020 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 40%, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 20%.

14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle posudku PK MPSV ze dne 19.5.2020 invalidní pro invaliditu prvního stupně od 7.5.2019, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity prvního stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11.6.2020 č.j. 16 Ad 16/2020-51, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná v případě zjištění vzniku invalidity žalobce již v řízení o jeho žádosti či o podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná rozhodnutí žalované byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.
15. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.
16. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 11. června 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.